

Üniversiteler de BOŞ, Kontenjanlar da !

Elk. Müh. M. Emin Özger
emin.ozger@emo.org.tr

2012 -2013 yılı öğretim yılı yerleştirme sonuçları açıklandı. Üniversitelerde ek yerleştirme sonrası 194 bin kontenjan boş kaldı. Bu açığın 89 bini örgün eğitim, 105 bini açık öğretim üniversitelerine ait. Lisans ve ön lisans olmak üzere toplam kontenjan sayısının 913 bin olduğu bu öğretim yılında devlete ve vakıflara ait üniversitelerin lisans bölümlerinin yaklaşık % 23'ü boş kaldı. Ön lisan bölümlerinde, vakıf üniversiteler aynı boşluk oranını yakalarken bu oran devlet üniversitelerinde %8 kadar düşüyor.

Kıbrıs'ta durum daha vahim. Gelirlerinin büyük kısmını yüksek öğretime bağlayan ve uzun yıllardır bunu gerçekleştirebilen Kıbrıs Türk kesimindeki üniversitelerin lisans programlarının %67'si boş kaldı. Bu oran ön lisans programlarında %83'e çıktı.

Türkiye'de üniversitelerde lisans düzeyinde her dört sıradan birinin boş olduğu durum, hem vakıf hem de devlet için aynı. Ancak okumanın ihtiyari ve gelecek beklentisiz olduğu ön lisans programlarında tercihler, hiç olmazsa "parasız" olsun denilerek devlet okullarından yana ağır basıyor. Özel üniversiteler, devletin büyük maddi destek ve aynı yardımda bulunmasına (arsa vs.) ve eğitim yılı başında yaptıkları büyük reklam kampanyalarına karşın umduklarını bulamadılar. Vakıf olmalarına ve kar (!) amaçlamamalarına karşın yüksek eğitim bedelli ve çok sayıdaki bu yüksek liseler giderek büyüyen sorunun en büyük parçası oldular.

Bağımlılığın en kötüsü üniversitelerin iktidarlarla çıktıkları yolculuklar. Onursal paye vermekle başlayan süreç, iktidara destek açıklamaları ve etkinliklerle sürdü. Bazen kolay yoldan devlet üniversitelerine siyasilere isimleri verilirken, Abdullah Gül Üniversitesi'nde değişik bir yol seçildi. AGÜ için Güler Sbanacı, Tuncay Özilhan, Rıfat Hisarcıklıoğlu, Hacı Boydak, Halit Narin, Gül'ün kardeşi, oğulları ve damadı (!) Destekleme Vakfı'nda bir araya geldi.

Gereksininin çok ötesinde, yerel esnaf ve tüccarların isteklerine göre açılan ağırlıklı ön lisans programları ve özellikle ilçelerin ticari hayatlarında kalıcı yer ayrılmaz bir yer tutuyorlar. "Görünmeyen" eğitimleriyle bir kurum olmaktan çok uzak olmalarına karşın çaresiz ana-babaların bütçelerinin ortağı oluyorlar. Yerellerin, kültürel gelişimine ve birikimine bir şey katmayan bu okullar, aydınlanma değil muhafazakârlık üretiyorlar.

Yıllardır, çağdaş ve bilimsel hüviyetinden koparılan yükseköğretim, iktidarın yeni YÖK yasasıyla bu kez de ticaretin merkezi yapılmaktadır. Artık kimsenin hatırlamadığı İhsan Doğramacı'nın eski YÖK'ü, ya-

rın yine hatırlanmayacakların yeni YÖK'ü olurken baskıcı ve merkezi yapısından ödün vermeksizin piyasaya uygun biçimde "yenilendi" .Büyük mücadeleler ve ödenen bedeller sonrası meşruiyetini kaybeden, öğrencisinden öğretim elemanına kadar herkesin mağdur ve şikâyetçi olduğu bu istibdat kurumu serbest piyasa koşullarının parçası oldu.

Birey yerine biat, özgürlük yerine cemaat diyenlerin yönetimindeki üniversiteler artık o kadar niteliksiz hale geldi ki, az sayıdaki okul ve bölüm hariç, artık mezuniyet bir şey ifade etmemektedir. Hızla büyüyen kontenjan açıkları bunu somut olarak göstermektedir. Evet, bu nedenle yakında ÖSS sınavına gerek kalmayacak, ama yalnızca parası olan istediği bölüme girebilecektir. Artık, 12 Eylül'ün her köye üniversite projesi sonlanmıştır. Özerk-demokratik üniversitelerle birlikte.

Ama üniversite gençliği içinde sesleri şiddetle, baskıyla, hapisle kesilen çocuklar, bize bu karanlığı aydınlığa dönüştüreceklerini haykırmaktalar. Onları duyar ve paylaşır sak, gelecek umudumuz da artacaktır.